

Neleiskime įsiplieksti nesantaikai mokyklos bendruomenėje

Karo Ukrainoje akivaizdoje dauguma mūsų patiriame įvairiausių jausmų, išgyvename nerimą, įtampą, neapibrėžtumą. Mūsų žinios, suvokimas, nuostatos dėl padėties gali skirtis. Tikėtina, kad šiuo laikotarpiu gali išaugti patyčių ar smurto tautiniu pagrindu atvejų skaičius. Svarbu užkirsti tam kelią, apsaugoti vaikus ir save.

Nėra „blogesnių“ ar „geresnių“ patyčių, juolab – „pagrįstų“ patyčių. Visos patyčios – netoleruotinos, tad jas būtina stabdyti. Patyčių stabdymas – suaugusiųjų pareiga ir atsakomybė. Reaguokite visuomet, nuosekliai taikykite mokyklos smurto ir patyčių prevencijos tvarkoje numatytas priemones. Patyčių prevencija turi vykti nuolat.

Gali būti sunku valdyti emocijas kalbant ar ginčijantis apie karą Ukrainoje, ypač jei pašnekovas mano kitaip nei Jūs. Jei pastebite ar pajuntate, kad įsiplieskusios karštos diskusijos ar ginčai virsta įžeidinėjimais – stabdykite tai; atidėkite diskusiją vėlesniam laikui.

Vaikai stebi, jaučia ir perima suaugusiojo elgesį, nusiteikimą, nuostatas. Turime būti atidūs tam, kaip elgiamės, ką ir kaip kalbame vaikams girdint. Mūsų užduotis – pateikti vaikams aiškias ir nedviprasmiškas žinias bei nuostatas apie tai, kas šiuo metu vyksta Ukrainoje. Rusiją valdantis Putino režimas užpuolė nepriklausomą valstybę Ukrainą, ir ten šiuo metu vyksta karas. Tačiau neleiskime įsiplieksti karui tarp skirtingų tautybių vaikų.

Atskirkime protesto prieš Putino režimą veiksmus, šūkius ir smurtą, patyčias ar uжимą dėl tautybės. Tai ne tas pats. Šūkiausiai, akcijos sutelkia, suvienija, suteikia stiprybę, padeda išreikšti poziciją ir atlaikyti sunkius jausmus, bet jie neturi virsti tautinės nesantaikos kurstymo priemonėmis.

Veiksmai ar įsitikinimai ir tautybė ar pilietybė nėra tas pats. Konfrontuokime (jei reikia) dėl požiūrio, nuostatų, bet ne dėl to, kad kitas žmogus yra vienos ar kitos tautybės arba pasižymi vienomis ar kitomis savybėmis. Įtarę antivalstybinę veiklą, kreipkimės į atitinkamas tarnybas.

Kalbėkimės su vaikais (pvz., apie propagandą, dezinformaciją, nuostatų formavimą(si), konfliktus ir pan.), pateikime neiškraipytų istorinių faktų. Šiuo metu tai itin svarbu.

Nelikite vienas su savo jausmais ir išgyvenimais, ieškokite pagalbos ir paramos. Jei Jums sunku kalbėtis su mokiniais apie karą Ukrainoje, pasitarkite su kolegomis, sužinokite, kaip jie elgiasi, kad suvaldytų nerimą. Kreipkitės pagalbos į mokyklos administraciją.

Rūpinkimės savo emocine būseną, nes jausdamiesi gerai, labiau pajėgsime padėti vaikams.

**Būkime budrūs ir sąmoningi,
venkime neapgalvotų žodžių ir veiksmų.
Neleiskime kitiems skaldyti mūsų vienybės
ir patys to nedarykime.**

Naudingos nuorodos:

Nacionalinė švietimo agentūra. Smurto ir patyčių prevencija. <https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departamentas/psichologijos-skyrius/prevencija/smurto-ir-patyciu-prevencija/>

Nacionalinė švietimo agentūra. „Smurto ir patyčių prevencija mokantis nuotoliniu būdu“, 2020. Prieiga internete: <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/11/Elektronines-patycios.-04-08.pdf>

VšĮ „Paramos vaikams centras“. „Kaip su vaikais ir paaugliais kalbėtis apie karą Ukrainoje“, 2022. Prieiga internete: <http://www.pvc.lt/lt/naujienos/728-kaip-su-vaikais-ir-paaugliais-kalbetis-apie-kara-ukrainoje>

VšĮ „Paramos vaikams centras“. „Kaip suaugusiems reaguoti į priešišką vaikų elgesį, nukreiptą prieš rusakalbius“, 2022. Prieiga internete: <http://www.pvc.lt/lt/pradzia/9-naujienos/730-kaip-suaugusiems-reaguoti-i-vaiku-priesiska-elgesi-nukreipta-pries-rusakalbius>

Vilniaus universiteto psichotraumatologijos centras ir Lietuvos traumų psichologijos asociacija. Rekomendacijos „Pasirūpinkime savo psichologine sveikata, vykstant kariniam konfliktui Ukrainoje“, 2022. Prieiga internete: https://www.fsf.vu.lt/dokumentai/Dokumentainuorodos/Pagalba_sau_Rekomendacijos_PTC_LTPA_V1.pdf

Vilniaus universiteto psichotraumatologijos centras ir Lietuvos traumų psichologijos asociacija. Rekomendacijos „Kaip kalbėtis su žmogumi po didelių nelaimių ir katastrofinių patirčių“, 2022. Prieiga internete: https://www.fsf.vu.lt/dokumentai/Dokumentainuorodos/Rekomendacijos_Kaip_kalbetis_po_trauminiu_patirciu_PTC_LTPA_V2.pdf

**NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA**